

UDENRIGSMINISTERIET

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

21. september 2004

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Skatteministeriets grundnotat vedrørende Kommissionens rapport om afgiftssatser pålagt alkohol og alkoholiske drikkevarer, KOM (2004) 223.

Anders Fogh Rasmussen

Grundnotat til orientering vedrørende Kommissionens rapport om afgiftssatser pålagt alkohol og alkoholholdige drikkevarer

1. Baggrund

EU Kommissionen har fremsat rapport om afgiftssatser pålagt alkohol og alkoholholdige drikkevarer (COM(2004)223 af 26. maj 2004).

Rapporten er udarbejdet på baggrund af artikel 8 i direktiv 92/84/EEC af 19. oktober 1992 om indbyrdes tilnærmelse af punktafgiftssatserne for alkohol og alkoholholdige drikkevarer, hvorefter Rådet på grundlag af en af Kommissionen udarbejdet rapport træffer nærmere foranstaltninger.

I Kommissionens rapport og Rådets overvejelser skal indgå hensynet til, at det indre marked fungerer tilfredsstillende, til konkurrencen mellem de forskellige former for alkoholholdige drikkevarer, til punktafgiftssatsernes realværdi og til traktatens bredere målsætning. Dette svarer også til rapportens hovedpunkter.

Derudover har Kommissionen valgt at behandle spørgsmålet om afgiftsstrukturen på alkohol og alkoholholdige drikkevarer, idet Kommissionen finder, at de to emner er tæt forbundne, hvilket særlig gælder klassifikationen af de forskellige alkoholkategorier som defineret i direktiv 92/83/EEC om harmonisering af punktafgiftsstrukturen for alkohol og alkoholholdige drikkevarer.

De eksisterende EU minimumsafgifter blev vedtaget i 1992 og er ikke blevet justeret siden. Ifølge Kommissionens beregninger er priserne steget ca. 24 % i perioden fra 1. januar 1993 til 31. december 2002. Kommissionen vurderer derfor, at minimumsafgifterne bør forøges i samme rate.

Kommissionen har ikke samtidig med rapporten udarbejdet et forslag til ændringer i direktiverne, men Kommissionen ønsker med rapporten at lægge op til en bred debat i Rådet, Europa Parlamentet og i Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg. På baggrund af disse drøftelser er det Kommissionens hensigt at beslutte, om der skal fremsættes forslag om nogle af de i rapporten rejste emner.

De danske afgifter på øl, vin og spiritus overholder EU's minimumssatser og ligger fortsat relativt højt i forhold til de øvrige EU-lande.

2. Gældende regler

De gældende regler på området findes i direktiv 92/84/EEC af 19. oktober 1992 om indbyrdes tilnærmelse af punktafgiftssatserne for alkohol og alkoholholdige drikkevarer og direktiv 92/83/EEC af 19. oktober 1992 om harmonisering af punktafgiftsstrukturen for alkohol og alkoholholdige drikkevarer samt i spiritusafgiftsloven samt vin- og ølafgiftsloven.

I direktiv 92/84 er der fastsat minimumsafgiftssatser for alkohol og alkoholholdige drikkevarer. Satserne er opdelt i fire kategorier: Spiritus, vin, mellemklasseprodukter (hedvin) og øl.

De nuværende *minimumssatser*:

Øl, pr. hl. platograd 5,56 kr. eller 13,91 kr. pr. hl. alkoholprocent

Vin, 0 kr.

Mellemklasseprodukter, 334,63 kr. pr. hl

Spiritus, 4.089,91 kr. pr. hl. ren alkohol eller 7.436,20 kr. pr. hl. ren alkohol.

Vedrørende en mere detaljeret gennemgang af de gældende danske regler, se vedlagte bilag 1.

3. Rapportens indhold

Kommissionen behandler 4 hovedemner i rapporten:

- A) Hensynet til det indre markedes funktion.
- B) Konkurrencen mellem de forskellige former for alkoholholdige drikkevarer.
- C) Punktafgiftssatsernes realværdi.
- D) Traktatens bredere målsætning.

Ad A) Hensynet til det indre markedes funktion

Kommissionen konkluderer blandt andet i sin rapport, at afskaffelsen af de nationale grænser i 1993 sammenholdt med den fortsatte optagelse af medlemsstater med meget forskellige afgiftsniveauer på spiritus er årsag til en lang række problemer, der forstyrrer en korrekt virkning af det indre marked.

Problemerne stammer fra den relativt høje afgiftsbyrde i forhold til den underliggende værdi af varen samt det forhold, at der er signifikant store forskelle i afgiftsniveauet mellem nogle medlemsstater.

Som følge af disse forhold opstår der dels en legal grænsehandel, hvor der købes varer i andre EU-lande, fordi de har en lavere afgift eksempelvis på spiritus, og dels illegal handel, hvor der handles varer der indsmugles og afsættes uden betaling af afgifter og moms. Dette resulterer ofte i konkurrenceforvridning og uregelmæssig handel.

Kommissionen fastslår på den baggrund, at en forstærket tilnærmelse af afgiftsniveauerne vil være et skridt på vejen til at skabe en mere holdbar løsning af problemerne på det indre marked.

Ad B) Konkurrencen mellem de forskellige former for alkoholholdige drikkevarer

Kommissionen har set på omfanget af konkurrencen mellem forskellige typer af alkohol (eksempelvis øl og vin) og på, hvorvidt der skal ske harmonisering af afgifterne for konkurrerende kategorier.

Kommissionen konkluderer i rapporten, at det generelt set ser ud til, at konkurrencen mellem de forskellige typer af alkohol ikke er afgørende for fastsættelsen af afgiftsniveauet på de forskellige typer. Af rapporten fremgår også, at det er meget vanskeligt at finde entydige resultater for hvordan efterspørgslen efter en bestemt type alkohol påvirkes af ændringer i produktets egen pris og af ændringer i priser på konkurrerende typer alkohol. En analyse, som er refereret i rapporten, indikerer dog, at efterspørgslen efter en bestemt type alkohol er relativt ufølsom overfor prisændringer.

Ad C) Punktafgiftssatsernes realværdi

De nuværende afgifter blev vedtaget i 1992 og er ikke blevet justeret siden. Kommissionen har beregnet, at priserne er steget med ca. 24 % i perioden fra 1. januar 1993 til 31. december 2002.

Kommissionen konkluderer på den baggrund, at i bestræbelserne på at opretholde realværdien af afgifterne, skal medlemsstaterne overveje en forhøjelse af afgifterne på 24% for at afspejle den inflation, der har været i perioden.

De nuværende og de prisindekserede minimumssatser fremgår af tabellen nedenfor:

Tabel 1. Kommissionens forslag til ændring af eksisterende minimums-afgifter

Produkt	Nuværende minimumsafgift	Forslag til ny minimumsafgift	Danske afgifter pr. 1. januar 2004
Øl	13,91 kr. pr. hl/alkoholpct.	17,25 kr. pr. hl/alkoholpct.	Ølafgiften ændres pr. 1. oktober 2004 til 58,40 kr. pr. liter 100 pct. ren alkoholindhold. ¹ Øl med et ethanolindhold under 2,8 % vol. er dog fritaget for afgift. Vedr. øl-afgiften indtil 1. oktober 2004, se bilag 1
Vin	0 kr.	0 kr.	1) For varer med et ethanolindhold på 1,2 % vol., men ikke over 6 % vol. 4,50 kr./l 2) For varer med et ethanolindhold på 6 % vol., men ikke over 15 % vol. 7,05 kr./l 3) For varer med et ethanolindhold på over 15 % vol., men ikke over 22 % vol. 10,55 kr./l For varer, der har et overtryk på mindst 3 bar ved 20° C opkræves en tillægs-afgift på 3,50 kr. pr. liter.
Mellemklasseprodukter	3,35 kr./l	4,16 kr./l	
Spiritus	4.089,91 kr. eller 7.436,20 kr. pr. hl ren alkohol	5.071,49 kr. eller 7.436,20 kr. ² pr. hl ren alkohol	150 kr. pr. liter 100 % ætanolstyrke. Det svarer til 15.000 kr. pr. hl ren alkohol.

Note: Der er benyttet en valutakurs på 7,4362 kr./€ til omregning fra EURO til kr.

Ad D) Traktatens bredere målsætning.

Sundheds- og socialpolitik

I artikel 152 i Traktaten fremgår, at der skal sikres et højt sundhedsbeskyttelsesniveau ved fastlæggelsen og gennemførelsen af alle Fællesskabets politikker og aktiviteter. Kommissionen konkluderer dog i rapporten, at majoriteten af medlemslande normalt ikke tager sundhedshensyn i betragtning ved fastsættelsen af deres afgifter, selv om den nuværende EU lovgivning giver gode

¹ Eksempel: For en 33 cl's øl med 4,6 % alkohol vil afgiften være 88,65 øre. – $(0,33 \text{ l} * (4,6\%)/100 * 58,40 \text{ kr. pr. 100 \% alkohol})$ eller 0,8865 kr.

² Ifølge alkoholdirektivet (92/84) kan medlemsstater der anvender en punktafgiftssats på mindre end 1000 Euro pr. 100 liter ren alkohol (svarer til 74,36 kr. pr. liter) ikke nedsættes deres nationale sats – ligesom medlemsstater, der anvender en punktafgiftssats på over 1000 Euro pr. 100 liter ren alkohol, ikke kan nedsættes deres nationale sats til under 1000 Euro. Danmark kan således ikke nedsætte afgiften til et beløb under 74,36 kr. pr. liter ren alkohol.

muligheder for, at der tages sådanne overvejelser i betragtning ved fastsættelse af afgiftspolitikken.

Kommissionen tilføjer dog, at flere medlemslande har givet udtryk for, at minimumssatserne skal stige i takt med inflationen, såfremt afgifterne skal være i stand til at bevare en rolle i det lange løb, som et middel til at reducere det samlede spiritusforbrug og en mulighed for at indregne de sociale- og sundhedsmæssige omkostninger, som følger af alkoholmisbrug.

Landbrugspolitik

Vin er fortsat et meget kontroversielt og politisk følsomt emne konkluderer Kommissionen. Nogle af de ikke vin-producerende medlemslande kræver, at enhver ændring i minimumssatserne for spiritus er betinget af en indførelse af en positiv minimumssats på vin, hvilket de vin-producerende lande er modstandere af.

Hvis det viser sig at være meget svært at ændre de nuværende minimumssatser rejser det et andet vigtigt problem, nemlig om det kan forsvares at opretholde det nuværende kontrolsystem for produkter som vin og øl. Øl, vin og spiritus forsendes mellem EU-landene ved hjælp af et forsendelsessystem indeholdende ledsagedokumenter, garantier mv. Da afgiften på øl og vin produkter typisk er mindre end momsen i mindst 10 ud af 15 lande og nu 20 ud af 25 medlemsstater, sætter Kommissionen derfor spørgsmålstejn ved, om et system, der kræver nogen administration for branchens aktører, bør opretholdes

Udvidelsen af EU

De nye medlemslande, der blev optaget i EU den 1. maj 2004, har alle afgifter som er på eller over minimumssatserne. Ansøgerlandene Rumænien og Bulgarien har ikke anmodet om en overgangsperiode for at nå op på niveauet for minimumssatserne.

Ændring af hyppigheden for udarbejdelse af rapporten

Endvidere foreslår Kommissionen, at der sker en ændring af art. 8 i direktiv 92/84 således, at der udarbejdes en rapport hver 4. år og ikke som nu hvert 2. år. Der er dog ikke vedlagt et egentligt forslag til en ændring af direktivet.

Kn-koderne opdateres

Alkoholholdige produkter kategoriseres efter EU's kombinerede Nomenklatur (KN-koder i toldnomenklaturen). Systemets oprindelige formål er en ensartet anvendelse af toldsatser i EU. For at finde en ensartet måde at kategorisere alkoholprodukter har man i direktiv 92/83 henvist til disse kn-koder i toldnomenklaturen. Efter art. 26 i direktiv 92/83 anvendes den udgave af toldnomenklaturen som gælder på tidspunktet for direktivets vedtagelse – der henvises således til en udgave fra 1992. Kommissionen foreslår på den baggrund, at der sker en ændring af art. 26 således, at henvisningen hele tiden opdateres og sker til den nyeste version. Samtidig vurderer Kommissionen, at beslutninger vedrørende opdateringen af kn-koderne med fordel kan træffes af Punktafgiftsudvalget efter proceduren i art. 24 i direktiv 92/12.

Herudover opfordrer Kommissionen medlemsstaterne til at overveje, om det kunne være hensigtsmæssigt at gøre klassifikationen af spiritusprodukter mindre afhængig af en henvisning til kn-koderne.

4. Retsgrundlag

Rapporten er udarbejdet på baggrund af artikel 8 i direktiv 92/84/EEC af 19. oktober 1992 om indbyrdes tilnærmelse af punktafgiftssatserne for alkohol og alkoholholdige drikkevarer, hvorefter Rådet på grundlag af en af Kommissionen udarbejdet rapport træffer nærmere foranstaltninger.

5. Høring

Rapporten indeholder ingen forslag til ny lovgivning eller ændring af eksisterende, hvorfor rapporten ikke sendes i høring på nuværende tidspunkt. Skatteministeriet vil dog drøfte rapportens indhold med de relevante organisationer m.v.

6. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Rapporten medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser. Som opfølgning på rapporten fremsætter Kommissionen eventuelt konkrete forslag til fællesskabsforanstaltninger, hvis omfang og konsekvenser afhænger af den nærmere udformning.

7. Samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser

Rapporten medfører ikke i sig selv samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser. Som opfølgning på rapporten fremsætter Kommissionen eventuelt konkrete forslag til fællesskabsforanstaltninger, hvis omfang og konsekvenser afhænger af den nærmere udformning.

8. Administrative konsekvenser

Rapporten medfører ikke i sig selv administrative konsekvenser. Som opfølgning på rapporten fremsætter Kommissionen eventuelt konkrete forslag til fællesskabsforanstaltninger, hvis omfang og konsekvenser afhænger af den nærmere udformning.

9. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Rapporten indeholder ikke konkrete forslag til regulering, hvorfor nærheds- og proportionalitetsprincippet ikke berøres. Regeringen vil tage stilling til nærheds- og proportionalitetsprincippet i forbindelse med konkrete forslag til regulering, som måtte udmunde af rapporten.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt.

BILAG 1

Gældende danske regler

Spiritus

Der betales afgift af spiritus efter spiritusafgiftsloven. Det fremgår af lovens § 2, at afgiften udgør 150 kr. pr. liter 100% ætanolstyrke.

Spiritusafgiften dækker følgende varer:

Spiritus, herunder ethanol (alkohol) i ren stand eller blandet med vand (sprit), med et ethanolindhold på over 1,2 pct. vol., fx akvavit, cognac, whisky, vodka, rom, gin, likør og finsprit.

Der er tale om alle produkter med et virkeligt alkoholindhold på over 1,2 pct. Vol. Undtaget er enkelte varer under pos. 2208, som ikke uden tilsætning af spiritus eller vin kan bruges til fremstilling af drikkelige varer med et ikke uvæsentligt ethanolindhold, fx visse ethanolholdige essenser til brug ved fremstilling af limonade o.l.

Hedvin, vermouth, frugtvin o.l. (vin og andre gærede drikkevarer end øl eller vin) med et ethanolindhold over 22 pct. vol. (varer under toldtariffens pos. 2204-2206).

Andre varer med et ethanolindhold på mere end 1,2 pct. vol., hvis varerne er drikkelige, fx whisky-soda og cocktails.

Ethanolholdige ekstrakter, essenser o.l., der ikke er afgiftspligtige efter § 1, men som virksomheden vil anvende til fremstilling af afgiftspligtige varer.

Indført vin og ethanolholdige ekstrakter, essenser o.l., som ikke i sig selv er spiritusafgiftspligtige, inddrages under afgiftspligten, når de tilføres en registreret virksomhed med henblik på brug ved fremstilling af spiritusafgiftspligtige varer.

Øl omfattes ikke af spiritusafgiftspligten. Det samme gælder vin og frugtvin med et ethanolindhold på 22 pct. vol. og derunder.

Vin og frugtvin

Der betales afgift af vin og frugtvin m.m. efter øl- og vinafgiftsloven – afgiften på vin og frugtvin m.m. fremgår af lovens kapitel 2.

Vin og frugtvin, der henhører under toldtariffens pos. 2204, 2205 og 2206, og som har et ethanolindhold over 1,2 pct. vol., men ikke over 22 pct. vol. er omfattet af afgiftspligten og omfatter bl.a. følgende varer - også mousserende:

vin, fx rødvin, rosévin og hvidvin,

hedvin, fx madeira, portvin og sherry,

aperitifvine, fx vermouth og sangria,

frugtvin o.l., fx kirsebærvin, æblecider og mjød.

Afgiften udgør pr. liter for:

- 1) med et ethanolindhold på 1,2 % vol., men ikke over 6 % vol. 4,50 kr.
- 2) med et ethanolindhold på 6 % vol., men ikke over 15 % vol. 7,05 kr.
- 3) med et ethanolindhold på over 15 % vol., men ikke over 22 % vol. 10,55 kr.

For varer, der har et overtryk på mindst 3 bar ved 20° C opkræves en tillægsafgift på 3,50 kr. pr. liter.

Varer med et ethanolindhold på over 22 pct. vol. beskattes som spiritus.

Øl

Der betales afgift af øl efter øl- og vinafgiftslovens § 1. Afgiftspligten omfatter øl, herunder drikkevarer, der indeholder en blanding af øl og ikke-alkoholholdige drikkevarer.

Den nuværende afgift er gradueret efter øllets oprindelige ekstraktindhold (indbrygningsprocent), som udtrykkes i procent Plato. Ekstraktindholdet er mængden af kulhydrater og ekstraktstoffer i den ølurt, der svarer til det færdige øl.

Afgiften af øl er:

Skatte-klasse	Indbrygning i pct. Plato	Afgift pr. hl
1	højst 11 pct.	268,50 kr.
2	over 11 pct. - 14 pct.	345,75 kr.
3	over 14 pct. - 18 pct.	460,75 kr.
4	over 18 pct. - 22 pct.	510,25 kr.
5	over 22 pct.	27,00 kr. pr. pct. Plato.

Eksempel:

For en 0,33 cl. øl med en alkoholprocent på 4,6 vil afgiften være:

$0,33 * 268,50/100 = 88,61$ øre eller 0,8861 kr.

Den 1. oktober 2004 omlægges øl-afgiften til en glidende afgiftsskala efter det faktiske alkoholindhold i øllet, jf. lov nr. 1217 af 27. december 2003 (L86). Den nye afgift bliver 58,40 kr. pr. liter 100 pct. ren alkoholindhold.

Øl med et ethanolindhold under 2,8 % vol. er dog fritaget for afgift.

Eksempel:

For en 33 cl's øl med 4,6 % alkohol vil afgiften være = 88,65 øre. – $(0,33 \text{ l} * (4,6\%)/100 * 58,40 \text{ kr. pr. } 100 \% \text{ alkohol})$ eller 0,8865 kr.